

İSTANBUL CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI'NA

MÜŞTEKİ : **Hukukçu Kadınlar Derneği**
Deftardar Mah.Savaklar Cd. No:1 Edirnekapı, Eyüp -İSTANBUL

ŞÜPHELİLER : 1-) **Doğan Pehlevan** (Eser Sahibi)
2-) **Aslan Özdemir** (Yönetici-Yazı İşleri Müdürü)
3-) **Tuncay Akgün**(Leman Dergisi Genel Yayın Yönetmeni)
4-) **Zafer Aknar**(Yazı İşleri Müdürü)
5-) **Ali Yavuz** (Müessese Müdürü)
6-) **Cebrail Okçu** (Grafiker)

SUÇ TARİHİ : 26 Haziran 2025

SUÇ : Basın yoluyla dini değerlere hakaret, aşağılama; insanları kin ve düşmanlığa tahrik

SUÇ KONUSU :

Leman Dergisi'nin 26 Haziran 2025 tarihli sayısında, Peygamber Efendimiz Hz. Muhammed (s.a.v) ile Hz. Musa (a.s)' yı bombaların, savaş alanının ortasında durumdan memnun, üst akıl pozisyonunda ...oldukça **çirkin görsel eşliğinde** tasvir eden "sözde bir karikatür" yayınlanmıştır.

Karikatür ile Müslümanlar arasında açıkça kin ve nefret tohumları ekmeye yönelik kasti bir provokasyon hedeflenmiştir. Suça konu karikatür birçok yönden suça konu hususları muhtevidir. Başta eser sahibi olmak üzere yayımdan sorumlu tüm şüphelilerin ilgili kanun maddeleri çerçevesinde ve res'en tespit edilecek hususlar kapsamında cezalandırılmalarını talep etmekteyiz.

AÇIKLAMALAR :

1-) MADDİ VAKIALAR :

Şüpheliler LEMAN Dergisi'nin 26 Haziran 2025 tarihli KARİKATÜR yayınında; İslam dininin önderi / rehberi Peygamber Efendimiz (s.a.v) ve Hz. Musa (a.s) Peygamberimize kabul edilemez bir görselle kapaklarında yer vermişlerdir. Mezkur yayın tüm unsurlarıyla hukuka aykırı bir kasıttan mütevellit olup, kabul edilip hoş görülemez. Hukuka aykırı ve sistematik olarak yapılan bu yayın politikalarının arkasındaki azmettiriciler/sorumlular hakkında da örgütlü nefret suçu kapsamında soruşturma yapılmalıdır. Bu karikatür ile;

Türk Ceza Kanunu'nun 216. Maddesinin 1. Fıkrasında tanımlı "halkı kin ve düşmanlığa alenen tahrik" suçunu, 3. Fıkrasında düzenlenen "bir kimsenin benimsediği dini değerleri alenen aşağılama" suçu, ağırlaştırıcı unsur olan basın yoluyla birlikte işlenmiştir.

Leman dergisinde yayınlanan karikatürde, Peygamberlerimiz gökyüzünde el sıkışırken ve kahkaha atarken resmedilmiş; alt kısımda ise bombaların yağdığı bir savaş sahnesi yer almıştır. Bu görsel iki kutsal şahsiyetin savaşı başlattığı ya da onayladığı algısını oluşturacak şekilde kamuoyuna aktarılmıştır. Karikatürü gören herkesin ittifakla tesbitine göre yayın sorumlularının ilk savunmalarının aksine mizansen, görsel tasarım tamamen peygamberlere atfı yapmaktadır.

Karikatür aracılığıyla, toplumun dini değerleri aşağılanmış ve halk açıkça provoke edilmek istenmiştir. Dinimizin kutsiyet attığı Peygamberlerimize saldırmak, dil uzatmak, çirkince karikatürize etmek bu milletin inancına, kimliğine ve varoluşuna saldırmaktır. Bu ve benzeri yayınların nihai amacı ülkemizdeki inanç gruplarını birbirine düşürüp, toplumsal çatışma meydana getirmektir.

Bahse konu karikatür, basın ya da ifade özgürlüğüne aykırıdır. Hiçbir özgürlük, bir inancın kutsallarını, eşsiz saydığı değerlerini, buna olan bağlılığını, saygınlığını, samimi düşüncelerini çirkin bir mizah konusu yapamaz. Milyarlarca insanın değerlerini aşağılamak, kendince üstten bakmak sanat ya da marifetname kisvesi altında servis edilemez.

Bu meyanda, belli bir inanca ve kutsala sahip insanları karikatürize edip kendince dalga geçmek, aşağılamak, görselde yer vermek toplumun çoğunluğu tarafından mizah kabul edilemez. Başta şüpheliler olmak üzere bu durum herkesin bilgisi ve görgüsü dahilindedir.

2-) LEMAN DERGİSİ SİSTEMATİK OLARAK TOPLUMSAL BARIŞI TEHDİT ETMEKTEDİR.

Şüpheliler; haftalık bir mizah dergisi olan LEMAN Dergisi'nin 26 Haziran 2025 tarihinde yayımlanan ve sosyal medya aracılığı ile de kamuoyuna sunulan sayısının kapağında halkı kin ve düşmanlığa sevk ettiği gibi, toplumsal barışı da tehdit etmişlerdir. Nitekim yayın akabinde Başta Taksim olmak üzere ülkemizin muhtelif bölgelerinde, sosyal medyada vb. yerlerde halk karşı gösterilerde bulunmuştur. Bu da şüphelilerin iştirakiyle yayımlanan derginin kapağının ve sosyal medya paylaşımının somut tehlike unsurunu gerçekleştirdiğine kanıttır. LEMAN dergisinin şikayetimize konu işbu yayını toplumsal hafızamıza da kara bir leke olarak kazanmıştır. İnançlarımıza karşı işlenen, İslamofobik iş bu suçtan şüpheliler yargılanarak mevzuattaki en ağır ceza ile cezalandırılmalıdır.

Birçok defalar İslami değerler ve milli değerlerimiz üzerinden algı operasyonu yapan sözde mizah dergisi Leman, Cumhuriyetin 100. Yılında Atatürk maskesi altında yine Müslümanları hedef almıştı. Mustafa Kemal Atatürk'ün at üzerinde çekilmiş görüntüsünü; sarıklı, sakallı, takkeli ve mütebedeyyin insanları kötü gösteren bir karikatür ile birleştirmişti. Sözde mizah dergisinin DİNDAR İNSANLARA, MÜSLÜMANLARA ve ECDADIMIZA karşı bu ilk skandalı değildir. İslam dinini, ülkemizin devlet büyüklerini ve milli değerlerimizi hedef alan derginin, Yavuz Sultan Selim ve Sultan Abdülhamit hakkında da skandal kapaklar çıkarttıkları hatırlanmalıdır. (<https://www.haber7.com/guncel/haber/3363952-sozde-mizah-dergisinden-bir-skandal-daha>)

Dini değerlere saldırı yapıldığı ve halkın da büyük tepkisiyle karşılaştığını gösteren haber kaynağına bakınız. "Milli ve manevi değerlerimize olan düşmanlıklarını mizah kılıfı adı altında gizlemeye çalışan Penguen, Leman, Uykusuz ve Gırgır dergilerinin ahlaksızlığına bir yenisi daha eklendi." Şeklinde haber yapılmıştır. (<https://www.yeniakit.com.tr/haber/islam-karsiti-sozcu-280035.html>)

3-) SUÇ OLUŞMUŞTUR.

Söz konusu karikatür ile şüpheliler; suç duyurusuna konu dergi kapağının basılması ve sosyal medya hesaplarında paylaşılması ile alenen Müslüman, dindar kesime karşı kin ve düşmanlığa tahrik suçunu işlemiştir. **Öyle ki toplumun bir diğer hassas noktası Ortadoğu'daki savaşlar ve gerek milli, gerekse dini duyguların en zirvede hissedildiği bu günlerde** Peygamberlerimizi durumdan memnun ya da savaşın failleri gibi gösteren algı ile toplumun çeşitli kesimlerini birbirine karşı tahrik ettikleri, kutsallarını aşağılayıp, hakaret ettikleri sübut bulunmaktadır.

Eser sahibi, grafiker, derginin yazı işleri müdürü, imtiyaz sahibi ve diğer yetkilileri, TCK m. 216/1 hükmündeki **"halkı kin ve düşmanlığa tahrik veya aşağılama"** suçunu basın yoluyla işlemişlerdir.

İşbu madde hükmüne göre; **"(1) Halkın sosyal sınıf, ırk, din, mezhep veya bölge bakımından farklı özelliklere sahip bir kesimini, diğer bir kesimi aleyhine kin ve düşmanlığa alenen tahrik eden kimse, bu nedenle kamu güvenliği açısından açık ve yakın bir tehlikenin ortaya çıkması halinde, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır."**

Basın yoluyla işlenen suçlar başka herhangi bir yolla, her türlü araçla işlenmesi imkânı bulunan suçların, basılmış eserin araç olarak kullanılması suretiyle işlenmesi anlamına gelir. Bu suçlarda söz konusu olan basılmış eserin fiziki varlığının araç olarak kullanılması değil, basılmış eserin düşünsel içeriğinin araç olarak kullanılması suretiyle suçun işlenmesidir. **İşbu olayda, suçun oluşması için gerçekleşmesi gereken genel unsurların yanı sıra basın yoluyla işlenen suçlara özgü olarak gerçekleşmesi gereken; basılmış eser, düşünsel içerik ve yayım unsurları gerçekleşmiş bulunmaktadır.**

İş bu olayda da salt eser sahibi fail olmayıp; derginin bahsi geçen sayısının suç duyurusuna konu kapağıyla yayımlanması ve basılması hususunda eser sahibi, söz sahibi, grafiker, onay mercii vb. konumunda olan yazı işleri müdürü ve derginin imtiyaz sahibi, tespit edilecek diğer yetkililerinin iştirakinin olduğu çok açık ve net olup bu husus izahtan varestedir.

4-) ŞÜPHELİLERİN EYLEMİ İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ KAPSAMINDA DEĞERLENDİRİLEMEZ.

YARGITAY 8. Ceza Dairesinin Esas No: 2020/7761, Karar No: 2023/2416, 24.04.2023 tarihli emsal kararında;

"Açıklanan normlar birlikte değerlendirildiğinde, özgürlüklerin demokratik bir toplumda, zorunlu tedbirler niteliğinde olarak ulusal güvenlik, toprak bütünlüğü, kamu güvenliği ve düzeninin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi, sağlığın ve ahlakın, başkalarının şöhret ve haklarının korunması, gizli kalması gereken haberlerin yayılmasına engel olunması veya yargı gücünün otorite veya tarafsızlığının korunması için kanunla öngörülen bazı biçim koşullarına, sınırlama ve yaptırımlara tabi tutulacağı anlaşılmaktadır. Ancak düşünceyi açıklama özgürlüğünün sınırlandırılmasına ilişkin düzenlemelerin olabildiğince dar yorumlanması gerektiği, sınırlandırma için önemli bir toplumsal gereksinim veya zorunluluğun bulunması, bu sınırlandırmanın meşru bir amacı gerçekleştirmek için yapılması, sınırlandırmada aşırıya gidilmemesi ve her hal ve koşulda sınırlandırmanın bireysel ve toplumsal gelişimi zedelemeyecek ölçüde olması kabul görmekle birlikte, iftira, sövme, onur, şeref ve saygınlığı zedeleyici söz ve beyanlar, müstehcen içerikli söz,

yazı, resim ve açıklamalar, savaş kışkırtıcılığı, hukuk düzenini zor ve cebir yoluyla değiştirmeye yönelik, farklılıklar arasında nefret, ayrımcılık, kavga, düşmanlık ve şiddet yaratmaya yönelik beyan, ifade ve eylemler ise düşünce özgürlüğü bağlamında hukuki koruma görmemekte, suç sayılmak suretiyle cezai yaptırımlara bağlanmaktadır.”

Yargıtay ilamında açıkça vurgulandığı üzere, toplumdaki farklılıklar arasında nefret, ayrımcılık, dini değerlere, hassasiyetlere saldırı, dil uzatma, sataşma, kavga, düşmanlık ve şiddet yaratmaya yönelik paylaşımlar ifade hürriyeti kapsamında değerlendirilip hukuki koruma altına alınamaz.

5- ŞÜPHELİLERİN EYLEMİ SOMUT TEHLİKE UNSURUNU OLUŞTURMUŞTUR.

YARGITAY 8. Ceza Dairesinin Esas No: 2020/7761, Karar No: 2023/2416, 24.04.2023 tarihli emsal kararında;

“Sanığın, “Olay ve Olgular” başlığı altında belirtilen *İslam dinince kutsal sayılan dini değerleri aşağılamaya yönelik paylaşımlarının*, 5237 sayılı Kanun'un 216'ncı maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında, *ülkemizin genel yapısı itibarıyla İslam dinine mensup olan halk nazarında paylaşımlara gelen tepkiler de dikkate alındığında kamu barışını bozmaya elverişli olduğu ve bu nedenle objektif cezalandırılabilme koşulunun da oluştuğunun anlaşılması karşısında*, iddianamede 5237 sayılı Kanun'un 216. maddesinin üçüncü fıkrasının uygulanması talep edildiği gözetilmemesi, bozma nedenine bağlı olarak suç vasfının 5237 sayılı Kanun'un 216'ncı maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında kabul edilmesi nedeniyle bozmayı gerektirmiştir.”

Yüksek Mahkemenin ilamında belirtildiği üzere halk nazarında gelen tepkiler söz konusu paylaşımların objektif cezalandırılabilme koşullarının oluştuğunu göstermektedir. Söz konusu olayda, işbu dergi kapağının dergiye ait Instagram isimli sosyal medya hesabında paylaşılmasının akabinde toplumda farklı kutuplar ve inanç grupları arasında yaşanan tartışma ve kavgalar pek çok habere konu olmuştur. Bahsi geçen hadiseler, halkın tepkisi, huzursuzluk, iş bu şikayet başvurusumuzun yapıldığı zaman diliminde de halen devam etmektedir.

NETICE-İ TALEP: Yukarıda arz ve izah olunan ve tarafınızca re'sen dikkate alınacak sebeplerle öncelikle;

1-Tedbiren LEMAN dergisinin her türlü faaliyetinin İVEDİLİKLE durdurulmasına; sosyal medya hesaplarına erişimin İVEDİLİKLE engellenmesine, Toplatılma Kararı ve Kapatılma Kararı verilmesine,

2-Şüpheliler hakkında başta TCK 216. madde ve mevzuattaki sair ilgili hükümler gereğince iddianame düzenlenerek en üst sınırdan cezalandırılmalarını saygılarımızla arz ve talep ederiz.

02.07.2025

**Hukukçu Kadınlar Derneği Temsilen
Başkan Av.Figen ŞAŞTIM**

EKLER :

EK-1: Suç duyurusuna konu dergi kapağı

EK-2: LEMAN dergisinin işbu suç duyurusuna konu kapağına benzer kapakları,